

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІДДІЛ**

**НОВІТНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКОМУ
ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

**ТЕЗИ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
УНІВЕРСИТЕТУ**

(27–28 листопада 2024 року)

Харків 2024

Редакційна колегія:

Соломніков І. В. (відп. редактор), Індик Н. В.,

Семенцова О. В., Дудін О. А.,

Куценко М. Ю., Змій С. О., Рукавішников П. В., Харламова О. М.

СЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ЦЕНТРУ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ

*Канд. філол. наук, доцент, завідувач
кафедри історії та мовознавства*

Л. М. Близнюк

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Дистанційна форма навчання набула чинності і стала однією з реалій освітнього процесу за складних умов, починаючи з пандемії Covid-19 і до повномасштабної війни в Україні. При цьому набутий досвід дистанційної освіти під час пандемії залишив безліч інструментів для здобуття якісної освіти і в наш важкий воєнний час. Український університет залізничного транспорту, розташований фактично у прифронтовій зоні, продовжує надавати якісну освіту здобувачам денної та заочної форм навчання дистанційно. Педагоги університету, безумовно, розуміють важливість використання інформаційно-комунікаційних технологій, а для цього потрібні постійне вдосконалення власних компетентностей, здатність до інновацій, творчі рішення, оптимальний підбір методів і засобів навчання.

Одним із головних напрямів дистанційного навчання є впровадження інноваційних технологій, які удосконалюють освітній процес і зменшують навантаження. Викладач стає не єдиним джерелом інформації, а здобувачі вищої освіти самостійно ухвалюють рішення, діють вільно в ситуаціях, які виникають [1].

Зокрема, при викладанні навчального курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» викладачі університету враховують такі основні принципи й технології дистанційного навчання: активності, наочності навчання, доступності, науковості, проблемності, способи мотивації

позитивного ставлення до навчання. Слід зазначити, що відповідно до основних понять прикладної педагогіки згадані принципи є «класикою» методології навчання, тобто традиційними. Але дистанційний формат занять вивів їх на дещо інший рівень, коли індивідуальне позааудиторне спілкування зі здобувачами, на жаль, знівельоване. Тим важливішими стають інновації онлайн-презентацій з активним долученням здобувачів від їхньої простої участі в опитуванні перед початком нового заняття до доповідей на конференціях. Інноваційні педагогічні методи під час викладання згаданого курсу мають свою специфіку:

1. Принцип гуманістичності навчання – спрямованість освітнього процесу в цілому до здобувача індивідуально.

2. Принцип пріоритетності – розроблення теоретичних концепцій, створення дидактичних моделей тих явищ, що планують реалізувати дистанційно.

3. Принцип забезпечення захисту інформації – безпечне та конфіденційне зберігання, передавання й використання потрібних відомостей, створення умов їх безпеки при зберіганні, передаванні та використанні.

4. Принцип відповідності технологій навчанню – технології навчання мають бути адекватними моделям дистанційного навчання. Так, під час проведення практичних занять з української мови (за професійним спрямуванням) активними формами навчання є ділові ігри, самостійна робота із самоперевіркою з онлайн-контролем викладача, «круглі столи», бліц-тести тощо.

Перелік інноваційних педагогічних методів можна продовжити, це залежить від досвіду та активності самого викладача. Дистанційний формат навчання має широкий спектр і можливості для цього.

1. Задорожна-Княгницька Л. В., Тимофєєва І. Б. Загальні основи педагогіки: навч. посіб. Київ: Гельветика, 2020. 192 с.